

Samningur milli Íslands og Noregs um kolvetnisauðlindir sem liggja yfir markalínur.

Ríkisstjórn Íslands og ríkisstjórn konungsríkisins Noregs,

sem vilja viðhalda hinum góðu tengslum nágrannaþjóðanna Íslendinga og Norðmanna og styrkja þau og

sem vísa til samkomulagsins frá 22. október 1981 milli Íslands og Noregs um landgrunnið á svæðinu milli Íslands og Jan Mayen, viðbótarbókunarinnar frá 11. nóvember 1997 við samkomulagið milli ríkistjórna Íslands og Noregs um fiskveiði- og landgrunnsmál og samkomulagið milli ríkistjórna Íslands og Noregs um landgrunnið milli Íslands og Jan Mayen, og samningsins milli Íslands og Noregs um afmörkun landgrunnins utan 200 sjómílna sem til stendur að gera á grundvelli samþykkrar fundargerðar frá 20. september 2006 um afmörkun landgrunnins utan 200 sjómílna milli Færeyja, Íslands og Noregs í suðurhluta Síldarsmugunnar í Norðaustur-Atlantshafi,

hafa orðið ásáttar um eftirfarandi:

1. gr.

Hvorugur aðila getur byrjað að hagnýta sér kolvetnisauðlind, sem nær yfir á landgrunn hins aðilans, fyrr en gerður hefur verið samningur milli aðila um nýtingu auðlindarinnar sem einingar.

2. gr.

1. Sé staðfest að kolvetnisauðlind sé að finna í eða á landgrunni annars aðilans og hinn aðilinn telur að fyrrnefnd auðlind nái yfir á landgrunn hans getur síðarnefndi aðilinn tilkynnt þeim fyrrnefnda um það og samtímis lagt fram þau gögn sem hann byggir álit sitt á.

2. Ef slíkt álit er látið í ljós skulu aðilar hefja viðræður sín á milli um hversu langt auðlindin nær og um möguleika á nýtingu hennar. Meðan viðræðurnar standa yfir skal sá aðili sem átti frumkvæði að þeim renna stoðum undir álit sitt með frekari sönnunargögnum byggðum á jarðeðlisfræðilegum og/eða jarðfræðilegum gögnum, þ.m.t. aðgengileg borunargögn, og skulu báðir aðilar kappkosta að tryggja að allar upplýsingar, sem málið varða, liggi fyrir í viðræðunum.

3. Leiði fyrrnefndar viðræður í ljós að auðlindin nái yfir á landgrunn beggja aðila og að unnt sé að nýta auðlindina á landgrunni annars aðilans frá landgrunni hins aðilans að öllu leyti eða að hluta, eða að nýting auðlindarinnar á landgrunni annars aðilans myndi hafa áhrif á möguleika á nýtingu auðlindarinnar á landgrunni hins aðilans, skal, að ósk annars aðilans, gera samning um skiptingu auðlindarinnar milli aðilanna og um nýtingu hennar sem einingar, m.a. um tilnefningu rekstraraðila einingar, hvernig auðlindin verður nýtt á sem skilvirkastan hátt og hvernig skipta ber afrakstrinum. Slíkan samning skal gera í formi samnings um einingarnýtingu.

3. gr.

Samningurinn um einingarnýtingu, sem aðilum ber að gera skv. 3. mgr. 2. gr. um nýtingu skilgreindrar kolvetnisauðlindar sem liggur yfir markalínur, skal innihalda eftirfarandi ákvæði:

1. Skilgreina ber kolvetnisauðlindina sem liggur yfir markalínur og til stendur að nýta sem einingu (breiddargráður og lengdargráður venjulega sýndar í sérstöku fylgiskjali).
2. Lýsa skal jarðeðlisfræðilegum og jarðfræðilegum eiginleikum kolvetnisauðlindarinnar sem liggur yfir markalínur, ásamt þeirri aðferð sem er beitt við flokkun gagna. Þeir lögaðilar, sem eiga rétt á því að nýta kolvetnisauðlind sem liggur yfir markalínur sem einingu, skulu hafa jafnan aðgang að öllum jarðfræðigögnum sem eru notuð sem grunnur að lýsingu á fyrrnefndum jarðfræðilegum eiginleikum.
3. Gefa skal upp áætlað heildarmagn þess forða sem er til staðar í kolvetnisauðlindinni sem liggur yfir markalínur. Lýsa ber þeirri aðferð sem er beitt við þá útreikninga. Greina ber frá skiptingu forðans á milli aðilanna (venjulega í sérstöku fylgiskjali).
4. Hvor aðili um sig á rétt á því að fá í hendur eintök af öllum jarðfræðigögnum, svo og öllum öðrum gögnum sem hafa þýðingu varðandi kolvetnisauðlindina, sem nýta ber sem einingu, og sem safnað hefur verið í tengslum við nýtingu kolvetnisauðlindarinnar.
5. Hvor aðili um sig skal veita öll nauðsynleg leyfi sem krafist er samkvæmt landslögum hans vegna úrvinnslu og reksturs kolvetnisauðlindarinnar, sem liggur yfir markalínur, sem einingar í samræmi við samninginn milli Íslands og Noregs um kolvetnisauðlindir sem liggja yfir markalínur.
6. Hvor aðili um sig skal skylda viðkomandi lögaðila, sem eiga rétt á því að leita að og framleiða kolvetni hans megin markalínunnar, til þess að gera samstarfssamning sín á milli í því skyni að stjórna nýtingu kolvetnisauðlindarinnar, sem liggur yfir markalínur, sem einingar í samræmi við ákvæði samningsins um einingarnýtingu.
7. Eftirfarandi ákvæði skulu gilda með tilliti til samstarfssamningsins:
 - Samstarfssamningurinn skal vísa til samningsins um einingarnýtingu svo tryggt sé að ákvæði síðarnefnda samningsins gangi fram.
 - Samstarfssamningurinn skal vera háður samþykki beggja aðila. Samþykki skal gefið án ástæðulausrar tafar og eigi synja um það að ástæðulausu.

- Tilnefna skal rekstraraðila einingar sem sameiginlegan fulltrúa þeirra lögaðila sem eiga rétt á því að nýta hina skilgreindu kolvetnisauðlind, sem liggur yfir markalínur, sem einingu í samræmi við meginreglur samningsins um einingarnýtingu. Tilnefning rekstraraðila einingar og sérhver breyting á tilnefningu skal vera háð fyrirframsamþykki beggja aðila.
8. Hvorugur aðila skal, með fyrirvara um ákvæði landslaga hvors um sig, synja lögaðilum, sem eiga rétt á því að leita að og framleiða kolvetni hans megin markalínunnar, um leyfi til þess að bora í lindir, eða að það sé gert fyrir þeirra hönd, í því skyni að ákvarða kolvetnisauðlind sem liggur yfir markalínur og skiptingu hennar.
 9. Aðilarnir skulu sammælast, í tæka tíð áður en framleiðslu kolvetna úr kolvetnisauðlindinni sem liggur yfir markalínur er um það bil að ljúka, um það hvenær framleiðslu úr kolvetnisauðlindinni sem liggur yfir markalínur skuli hætt.
 10. Aðilarnir tveir skulu eiga samráð sín á milli í því skyni að tryggja að gerðar séu ráðstafanir á sviði heilbrigðis-, öryggis- og umhverfismála í samræmi við ákvæði landslaga hvors um sig.
 11. Hvor aðili um sig er ábyrgur fyrir eftirliti með kolvetnismannvirkjum, sem eru staðsett á landgrunni hans, og fyrir kolvetnisstarfsemi sem fer fram þar í tengslum við nýtingu kolvetnisauðlindarinnar sem liggur yfir markalínur. Hvor aðili um sig skal tryggja skoðunarmönnum hins aðilans aðgang að fyrrnefndum mannvirkjum að fram kominni ósk þar um og jafnframt tryggja að þeir hafi aðgang að viðeigandi mælikerfum á landgrunni eða landsvæði hvors aðila sem er. Hvor aðili um sig skal enn fremur tryggja að hinn aðilinn fái reglulega viðeigandi upplýsingar til þess að hann geti gætt grundvallarhagsmuna sinna, m.a., en þó ekki einvörðungu, á sviði heilbrigðis-, öryggis- og umhverfismála, kolvetnisframleiðslu og mælinga.
 12. Rétti til að leita að og framleiða kolvetni, sem annar aðilinn veitir og gildir um kolvetnisauðlind sem liggur yfir markalínur og háð er einingarnýtingu samkvæmt samningnum milli Íslands og Noregs um kolvetnisauðlindir sem liggja yfir markalínur, skal ekki breyta eða ráðstafa til annarra lögaðila án undanfarandi samráðs við hinn aðilann.

4. gr.

Aðilar skulu leggja allt kapp á að leysa hvern þann ágreining sem kann að rísa eins fljótt og unnt er. Komist aðilar hins vegar ekki að samkomulagi skulu þeir í sameiningu kanna alla aðra viðeigandi kosti til þess að leysa málið.

5. gr.

Geti aðilarnir ekki komist að samkomulagi um nýtingu kolvetnisauðlindar, sem liggur yfir markalínur, sem einingar skal leysa ágreininginn með samningaviðræðum. Reynist ógerlegt að leysa deiluna með fyrrnefndum hætti eða eftir öðrum leiðum, sem aðilar koma sér saman um, ber að vísa deilunni, að ósk annars aðilans, til sérlegs gerðardóms sem er skipaður með eftirfarandi hætti:

Hvor aðili um sig skal tilnefna einn gerðarmann og þeir tveir, sem þannig eru tilnefndir, skulu velja þriðja gerðarmanninn sem skal vera forseti dómsins. Forsetinn skal ekki hafa ríkisfang eða fasta búsetu á Íslandi eða í Noregi. Láti annar aðilinn hjá líða að tilnefna gerðarmann innan þriggja mánaða frá því að beiðni berst um það getur hvor aðilinn sem er farið þess á leit við forseta Alþjóðadómstólsins í Haag að hann skipi gerðarmann. Sama málsmeðferð gildir hafi þriðji gerðarmaðurinn ekki verið valinn innan eins mánaðar frá því að annar gerðarmaðurinn var tilnefndur eða skipaður. Gerðardómurinn setur sér starfsreglur, en þó skulu allar ákvarðanir teknar, liggi samhljóða samþykki ekki fyrir, með meirihluta atkvæða þeirra sem í dóminum sitja. Ákvarðanir gerðardómsins eru bindandi fyrir aðilana.

6. gr.

Nái aðilar ekki samkomulagi um skiptingu auðlindarinnar sín á milli ber þeim að skipa óháðan sérfræðing til þess að ákvarða skiptinguna. Ákvörðun hins óháða sérfræðings er bindandi fyrir aðilana.

7. gr.

Hvor aðili um sig getur farið fram á að hafnar verði viðræður um endurskoðun skiptingar auðlindarinnar eftir að framleiðsla er hafin á því svæði sem lýst hefur verið eining. Sérhver ósk um endurskiptingu skal byggð á umtalsverðum nýjum jarðfræðigögnum. Báðir aðilar skulu gera sitt ítrasta til þess að tryggja að öll viðeigandi gögn liggi fyrir vegna viðræðnanna. Aðilar geta á þessum grundvelli komið sér saman um að skipta auðlindinni sín á milli að nýju samkvæmt nánari tilgreindum skilyrðum.

8. gr.

1. Ákvæði 2.–7. gr. samnings þessa skulu, þegar við á, gilda að breyttu breytanda um sérhverja kolvetnisauðlind sem kann að ná þvert yfir eina eða fleiri þeirra lína, sem skilgreindar eru í 2. gr. samkomulagsins frá 22. október 1981 um landgrunnið á svæðinu milli Íslands og Jan Mayen, með fyrirvara um 2. mgr. 8. gr. þess samkomulags.

2. Hvor aðili um sig skal tryggja að öllum gögnum, sem nauðsynleg eru til að ákvarða hvort kolvetnisauðlind nái yfir eina eða fleiri þeirra lína sem skilgreindar eru í 2. gr. fyrrnefnds samkomulags frá 22. október 1981, sé safnað og senda hinum aðilanum öll þau gögn án ástæðulausrar tafar.

9. gr.

Samningur þessi er með fyrirvara um afstöðu hvors aðila um sig til álitamála, sem samningur þessi fjallar ekki um, þ.m.t. álitamál er varða beitingu fullveldisréttinda eða lögsögu samkvæmt þjóðarétti.

10. gr.

Samningur þessi öðlast gildi þegar aðilarnir hafa tilkynnt hvor öðrum skriflega að nauðsynlegri innlendri málsmeðferð sé lokið.

Gjört í hinn
á íslensku, norsku og ensku og eru allir textar jafngildir. Ef ágreiningur rís um túlkun skal enski textinn ráða.

Fyrir hönd Íslands

Fyrir hönd Noregs